

Nr 37

Utlåtande i anledning av motioner angående ersättningen från den allmänna sjukförsäkringen för sjukhus- och läkarvård utomlands.

Andra lagutskottet har behandlat två till lagutskott hänvisade motioner, I: 391 av herr *Strandberg* samt II: 898 av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Lothigius*.

I motionerna, som är likalydande, har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att Kungl. Maj:t måtte ge 1961 års sjukförsäkringsutredning i uppdrag att med förtur göra en översyn av ersättningen från sjukförsäkringen för sjukhus- och läkarvård utomlands».

Gällande bestämmelser m. m.

Från sjukförsäkringen kan utgå ersättning för viss sjukvård, som meddelats utomlands. Bestämmelser härom finns i kungörelse den 25 maj 1962 (nr 388) angående ersättning för sjukvård utom riket enligt lagen om allmän försäkring. Kungörelsen äger inte tillämpning beträffande sjukvård, som meddelats inom området för främmande makt, med vilken Sverige träffat överenskommelse om utgivande av ersättning för sjukvård. Sådan överenskommelse har träffats med Danmark, Finland, Island och Norge samt med Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland. Ersättning för vård i nämnda länder ersätts inte av sjukförsäkringen i Sverige utan av motsvarande försäkring i det land, där vården meddelats. Vid vård i annat främmande land än de ovan nämnda gäller att varje försäkrad, som är bosatt i Sverige, kan få ersättning för läkarvård och sjukhusvård om han under tillfällig utlandsvistelse blir i behov av sådan vård.

Enligt 2 § kungörelsen utgår ersättning för läkarvård med tre fjärdedelar av läkarens arvode, vilket dock inte får beräknas till högre belopp än 25 kr. för varje besök. I arvodet inräknas ersättning, som den försäkrade utgivit till läkaren för läkemedel, sjukvårdsmateriel och läkarens resa ävensom för sådant intyg av honom, som erfordras för utfående av sjukpenning.

Ersättning för utgifter för sjukhusvård utgår med belopp, motsvarande den avgift, mot vilken den försäkrade erhållit vården. Den sammanlagda ersättningen för en vårdperiod får dock inte beräknas till högre belopp än som motsvarar 35 kr. för dag. I avgiften skall inräknas kostnad, som den försäkrade haft för läkararvode, läkemedel och sjukvårdsmateriel (3 §).

De angivna maximeringsreglerna för ersättning av läkarvård och sjukhusvård utom riket gällde även enligt den före kungörelsens ikraftträdande den 1 januari 1963 gällande kungörelsen den 3 juni 1955 (nr 404) angående sjukhjälp utom riket enligt lagen om allmän sjukförsäkring. Maximibeloppen har alltså varit oförändrade alltsedan ikraftträdandet av sistnämnda kungörelse den 1 januari 1956.

Av förarbetena till kungörelsen från år 1955 framgår att den dåvarande inhemska läkarvårdstaxans maximibelopp 25 kr. var vägledande vid bestämmande av maximibeloppet för ersättning av läkarvård utomlands. Vid fastställande av maximibeloppet för sjukhusvård utomlands utgick man från bestämmelserna i det s. k. utomlänsavtalet. Enligt detta avtal bidrog en försäkrads hemortslandsting till täckande av sjukvårdskostnad för den försäkrade inom annat landstingsområde med 35 kr. för vård dag, med avdrag för gängse patientavgift.

Försäkringskassornas utgifter år 1966 för läkarvård utom riket uppgick till sammanlagt 786 000 kr. och för sjukhusvård utom riket till 827 000 kr.

Framställning från riksförsäkringsverket

Riksförsäkringsverket har i skrivelse till Kungl. Maj:t den 23 april 1968 tagit upp samma problem som nu behandlas i motionerna. Verket uttalar inledningsvis att det har sig bekant att 1961 års sjukförsäkringsutredning avser att behandla frågan om försäkring för sjukvård utom riket. Verket har emellertid trots detta ansett sig böra ta upp frågan om revision av de i den gällande kungörelsen angivna maximibeloppen. Riksförsäkringsverket anför vidare:

Med hänsyn till den förhöjda ersättning för läkarvård inom riket, som numera kan ifrågakomma, finner riksförsäkringsverket för sin del skäl tala för en förhöjning jämväl av ersättningen för läkarvård utom riket. Därest maximibeloppet vid läkarvård utomlands skulle sättas till samma belopp, som det högsta beloppet för vård inom riket, borde maximibeloppet sättas till 60 kr. Detta belopp avser endast ett begränsat antal särskilt angivna åtgärder, som mera sällan torde förekomma. Det kan därför ifrågasättas om maximibeloppet bör sättas så högt. Det nuvarande maximibeloppet, 25 kr., motsvarade det belopp, som enligt den år 1955 gällande återbärings-taxan högst kunde ifrågakomma i dåvarande grupp 3 c. Denna grupp motsvarar i nuvarande taxa, som ovan framhållits, grupp 3 a. För konsultationer hänförliga till denna grupp är som nämnts maximibeloppet i stockholmsområdet 45 kr. och i riket i övrigt 40 kr. Verket finner övervägande skäl tala för att ersättningen för läkarvård utom riket begränsas till högst tre fjärdedelar av 40 kr.

Ersättningen för sjukhusvård utomlands synes som av ovan framhållits ha anknutits till det allmännas genomsnittliga kostnad för sjukhusvård i Sverige, sådan denna kostnad kom till uttryck i utomlänsavtalet. Enligt 1967 års utomlänsavtal, vilket gäller för år 1968, har motsvarande

genomsnittskostnad numera stigit till 170 kr. för dag. Vid tillämpning av den princip, som synes ha tillämpats vid tillkomsten av gällande kungörelse, skulle maximibeloppet i denna höjas till 170 kr. Enligt verkets mening saknas dock anledning att nu vidtaga en så avsevärd höjning. I nuvarande läge synes en förhöjning till 120 kr. vara till fyllest.

Hur stor utgiftsökning ett genomförande av det nu framlagda förslaget skulle medföra låter sig svårigen bedöma, enär det införskaffade materialet visar att kostnaderna för läkarvård och sjukhusvård starkt varierar inte endast länderna emellan utan även inom de olika länderna.

Utskottet

Från den allmänna sjukförsäkringen utgår viss ersättning då försäkrade insjuknar utomlands. Med vissa länder, bl. a. de nordiska, har Sverige träffat överenskommelser att ersättning skall utgå från försäkringen i det land där vården meddelats. Vid insjuknande i andra länder gäller att ersättning utgår från den svenska försäkringen dels för läkarvård med tre fjärdedelar av läkarens arvode, som dock inte får beräknas till högre belopp än 25 kr. för varje besök, dels för avgifter för sjukhusvård, varvid ersättningen är maximerad till 35 kr. per vård dag.

Motionärerna gör gällande att de angivna maximibeloppen för läkarvård och sjukhusvård bör justeras uppåt. De vill att 1961 års sjukförsäkringsutredning skall få i uppdrag att med förtur utreda frågan.

Sjukförsäkringsutredningen kommer under sitt fortsatta arbete att ta upp frågor rörande utvidgning av sjukförsäkringsförmåner vid vård utomlands. Riksförsäkringsverket har i skrivelse till Kungl. Maj:t i april 1968 begärt en väsentlig uppräknig av maximibeloppen för läkarvård och sjukhusvård utomlands. Det av motionärerna upptagna problemet är alltså redan aktualiserat och något initiativ från riksdagens sida synes inte påkallat.

Utskottet får således hemställa,

att motionerna I: 391 och II: 898 inte föranleder någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 10 april 1969

På andra lagutskottets vägnar:

RUTH HAMRIN-THORELL

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: fru Hamrin-Thorell (fp), herrar Lars Larsson (s), Dahlberg (s), Hübinette (m), Wanhainen (s), Österdahl (fp), Högström (s) och Andreasson (cp)*;

från andra kammaren: herr Odhe (s), fröken Wetterström (m)*, herrar Fredriksson (s), Larsson i Öskevik (cp), Nilsson i Kalmar (s)*, fru Sigurdson (s)*, herrar Aldén (s)* och Romanus (fp).

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.